

prof. Bogdan Kułakowski,
Akademia Muzyczna w Gdańsku
Sztuki muzyczne, dyscyplin artystyczna instrumentalistyka

adres e-mail – b.kulakowski@amuz.gda.pl

Gdańsk, dnia 11.06.2021

Opinia dotycząca pracy doktorskiej Pana mgr. Macieja Tubisa

Zleceniodawca opinii

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi, Przewodnicząca Komisji do spraw nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w zakresie sztuki, pismo z dnia 12.04.2021 r.

Zlecenie zostało podjęte na podstawie art. 11 oraz 14 ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule w zakresie sztuki - tekst jednolity (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1852 oraz 2015 r., poz. 249 i 1767), § 1 ust.1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30.10.2015 r. (Dz. U. Z 2015 r., póź. 1842) a także art. 179.1 - Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r.

Podstawowe wiadomości o Kandydacie. Działalność Artystyczna

Pan Maciej Tubis urodził się w 1983r. w Łodzi. Tam też ukończył z wyróżnieniem studia pianistyczne w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w klasie prof. Beaty Cywińskiej . Od 2008r. Jest wykładowcą w macierzystej uczelni w dziedzinie improwizacji i harmonii jazzowej oraz nauczycielem fortepianu jazzowego i harmonii jazzowej w ZSM im. St. Moniuszki w Łodzi.

Koncertował na wielu festiwalach w Polsce i za granicą (m.in. w Bielsku, Kaliszu, Luksemburgu, Brukseli czy Sztokholmie). W maju 2012 r. Reprezentował Polskę na Europejskim Festiwalu Jazzowym w Atenach.

Od 2006 r. Koncertuje w trio jazzowym z P. Puszcząło - kontrabas i P. Pacanem - perkusja. Do roku 2016 wystąpił w ponad 150 koncertach grając zarówno solo jak i zespołowo (poza Triem z Joanną Kondrat, Karoliną Glazer, Natalią Chybiak czy Acoustic Pop Quartet oraz Polish String Orchestra)

Do roku 2016 wydał trzy autorskie płyty - m.in wyróżnioną na 5 miejscu w kat. Najlepsza płyta jazzowa 2009 r. W plebiscycie magazynu Jazzwise oraz Village Voice „**Tubis Trio - Live in Luxembourg**”.

Ważniejsze nagrody indywidualne:

- 2004 r. - II nagroda na Konkursie Pianistów Jazzowych w Warszawie,
- 2007 r. - V miejsce na II Ogólnopolskim Konkursie Pianistów Muzyki Rozrywkowej, Warszawa
- 2007r. - nagroda Prezydenta Miasta Łodzi dla najlepszego łódzkiego jazzmana.
- 2015 r.- Nagroda III st. Rektora Akademii Muzycznej w Łodzi

- 2015 r.- Nagroda III st. Rektora Akademii Muzycznej w Łodzi

Prezentując. Sylwetkę kandydata, warto nadmienić, iż w ostatnich latach (2016 - 2021) można zaobserwować wzmożenie aktywności koncertowej i kompozytorskiej. Artysta - dojrzewając i nabywając doświadczenia- szuka miejsca dla siebie jako wykonawcy i twórcy. Dobrze to wróży na przyszłość, jako że ma szansę zagospodarowania przestrzeni muzycznej, która zdobywa coraz większe zrozumienie i uznanie publiczności oraz krytyki.

Poniżej pełna dyskografia artysty i wybrane koncerty na przestrzeni lat 2017 - 2020.

- Bolewski & Tubis – Bez końca – wydana 18 września 2020 nakładem wytwórni Audio Cave na płycie CD i winylu
- Tubis Trio – So Us – wydana 6 grudnia 2019 roku nakładem wytwórni Audio Cave na płycie CD i winylu
- Tubis Trio – Sygnowano Bajgelman – wydana 25 sierpnia 2019 roku na CD
- Tubis Trio – Flashback – wydana 12 października 2018 roku nakładem wytwórni Audio Cave na płycie CD i winylu
- Bolewski & Tubis – Lunatyk – wydana 9 marca 2018 roku – duet perkusja/wokal, fortepian/analog basowy
- Tubis Trio – The Truth – wydana 8 września 2017 roku na całym świecie przez Challenge Records International
- Tubis Trio – Live in Luxembourg – zarejestrowana 28 września 2008 roku w sali koncertowej Robert Kriesp Hall w stolicy Luksemburga
- Maciej Tubis & Polish String Orchestra – zarejestrowana 10 maja 2008 roku w sali koncertowej Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina.
- Maciej Tubis – Spełnienie – zarejestrowana 21 kwietnia 2007 roku w sali koncertowej Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina.

Wybrane koncerty:

Promujące najnowszy album Tubis Trio – So Us:

2020-12-17 – 47. Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych - Kalisz

2020-10-22 – Centrum Spotkania Kultur - Lublin

2020-09-20 – 23. Festiwal Jazz Jantar – Gdańsk

2020-02-29 – Filharmonia Warmińsko-Mazurska – Olsztyn

2020-02-26 – Pałac Kultury Zagłębia – Dąbrowa Górnicza

2020-02-10 – Filharmonia Szczecińska – Szczecin

2020-02-09 – CK Zamek – Poznań

2020-01-30 – Teatr Nowy – Łódź

Wybrane koncerty z Komedą solo:

2019-07-31 – cykl Fortepiany Wolności podczas Festiwalu Filmów Nowe Horyzonty – Wrocław

2019-06-15 – cykl Fortepiany Wolności – Muzeum Książki Artystycznej – premiera recitalu solo Komeda – Łódź

Inne wybrane:

2019-04-26 – 55. Festiwal Jazz Nad Odrą – Tubis Trio

2019-03-24 - Festiwal 40 Przegląd Piosenki Autorskiej we Wrocławiu – projekt z piosenkami Krzysztofa Komedy: Magdalena Kumorek i Tubis Trio: Komeda Perspektywa Nova
2018-10-12 – Premiera płyty Tubis Trio „Flashback” – Centrum Dialogu im. M. Edelmiana – rejestracja audio video i późniejsza emisja w telewizji JAZZ TV
2018-08-26 – Tubis Trio - Sygnowano Bajgelman. Impresje - autorskie aranżacje utworów Dawida Bajgelmana - 74. Rocznica Likwidacji Litzmannstadt - Getto – Łódź
2018-03-06 – Bolewski & Tubis - Prapremiera albumu "Lunatyk" - rejestracja koncertu audio-video – Radio Łódź
2017-09-10 - Premiera albumu "The Truth" na antenie Polskiego Radia Program Trzeci - koncert na żywo - Studio im. A. Osieckiej PR Program Trzeci - Warszawa

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Macieja Tubisa „*Wpływ pianistki klasycznej na estetykę improwizacji jazzowej na przykładzie interpretacji twórczości Krzysztofa Komedy oraz impresji na temat pieśni Fryderyka Chopina*” składa się z dzieła artystycznego zapisanego na płycie CD, oraz opisu tegoż dzieła pod wyżej wspomnianym tytułem. Dzieło artystyczne tworzą następujące kompozycje:

1. K. Komeda - Moja ballada
2. K. Komeda - temat z filmu „Prawo i pięść”
3. K. Komeda - kołysanka z filmu „Dziecko Rosemary”
4. K. Komeda - kołysanka z filmu „Dwaj ludzie z szafą”
5. K. Komeda - temat z filmu „Start” : Chaque Heure Est Un IV
6. K. Komeda - Ballad for Bernt
7. Fr. Chopin - pieśń „Dwojaki koniec” op. 74 nr 11
8. Fr. Chopin - pieśń „Nie ma czego trzeba” op. 74 nr 13

Mgr. Tubis jawi się słuchaczom jako w pełni uformowany, dojrzały i poszukujący swojego muzycznego twórczego ego wrażliwy artysta. Wykształcony na klasycznych wzorcach -zarówno w sensie technicznym, jak i interpretacyjnym- swobodnie porusza się w dziedzinie muzyki improwizowanej. Przedstawiony materiał wraz z bardzo dobrą częścią opisową stanowi integralną całość i ukazuje kandydata z jak najlepszej strony. Ocena dzieła artystycznego jest jednoznacznie pozytywna. Pianistyka Pana Tubisa jest wysokiej miary, podobnie jak Jego wrażliwość na barwę fortepianu i elementy ekspresji. Trudno tu mówić o pianiście jazzowym. Improwizacje Kandydata wymykają się pojęciu „jazzowa” na rzecz „uniwersalna”. Wykorzystuje on zdobycze muzyki klasycznej (również w mniejszym stopniu popularnej, folkowej i stricte jazzowej) na rzecz kreowania własnego świata dźwięków i związanych z tym emocji i kolorów barw fortepianu. Artysta wzoruje się na znakomitych, nowocześnie podchodzących do spraw improwizacji pianistach jak K. Jarret, B. Evans, B. Mehldau, E. Svensson, Y. Herman i T. Hamasyan - których sylwetki interesująco przedstawia w II rozdziale

części opisowej. Ale w opinii recenzenta, najbliższa jest mu estetyka „chopinowska”, od której nie można uciec i nie wolno jej odrzucić - co świadczy również o silnym związku genr'u słowiańskiego, by nie rzec - polskiego. Poszczególne utwory są bardzo zróżnicowane pod wieloma względami. Pianista przywiązuje wielką wagę do formy, dynamiki, frazowania, pedalizacji, użycia efektów brzmieniowych. Bawi się rejestrami, używa wielu skomplikowanych struktur rytmicznych, jak i prostych struktur ostinatowych. Stosuje formy wariacyjne, nie boi się polifonii i polirytmii, stosuje różnorodną artykulację; zachwyca śpiewnością brzmienia i stosowaniem tempa rubato. Pedalizacja pomaga mu różnicować brzmienie od klasycznego przez romantyczne, impresjonistyczne po modernistyczne. Inteligentnie i naturalnie buduje napięcia i zmierza do kulminacji, by logicznie emocje rozładować.

Typowi pianiści jazzowi (np. A. Makowicz, O. Peterson, E. Garner, M. Camillo czy T. Monk) nie byli w stanie uchwycić tylu szczegółów interpretacyjnych bez klasycznej szkoły, zawężając się do wirtuozerii prawej ręki, używaniu różnych skal (nie zawsze przynależnych systemowi dur-moll) i niezbyt troszcząc się o gatunek brzmienia. Inaczej to wygląda u pianistów jak Kandydat czy np. L. Możdżer, którzy są wykształceni klasycznie i u których lewa ręka jest równoważna prawej. Ten element jest szczególnie uwypuklony w dziele artystycznym kandydata (Nim wstanie dzień, Kołysanka Rosemary, Nie ma czego trzeba).

W opinii recenzenta najbardziej udane są improwizacje nt. „Nim wstanie dzień” K. Komedy z bardzo trudną sekwencją rytmiczną oraz opracowania pieśni Fr. Chopina - „Dwojaki koniec” i „Nie ma, czego trzeba”. W tych ostatnich najpełniej objawia się idiom klasycznego pianizmu z uroklivym stosowaniem fioritur a'la Chopin, techniką jeu perle oraz nokturnowym charakterem i romantyczną aurą. Polscy pianiści jazzowi często wykorzystują utwory Chopina do własnych przeróbek (Jagodziński, Możdżer, L. Kułakowski, Pawlik i in.) i trzeba przyznać, iż nagranie P. Tubisa wyróżnia się bardzo pozytywnie.

Warto też zwrócić uwagę na timing muzyczny, który ma szczególne znaczenie dla improwizacji opartej na ściśle określonych strukturach rytmicznych. Ocena tego jest generalnie pozytywna, choć pewne niedoskonałości w jego utrzymaniu dostrzec można w Kołysance i Ballad for Bernt. Na plus należy odczytać elastyczność w przechodzeniu od formuł ostinatowych do swobodnych (rubato).

Praca pisemna Kandydata ma 95 stron. Składa się ze wstępu, trzech rozdziałów, podsumowania, spisu przykładów i tabel, bibliografii, streszczenia w j. polskim i angielskim oraz spisu załączników ilustrującymi omawiane zagadnienia

W pierwszym rozdziale Autor podejmuje próbę zdefiniowania improwizacji, również jazzowej. Rozdział drugi poświęca pianistom, którzy w istotny sposób wpłynęli na Jego muzyczne i twórcze wybory zaś w rozdziale trzecim dokonuje analizy zarejestrowanego materiału biorąc pod uwagę formę oraz aspekty pianistyczne wyróżniające te nagrania na tle typowej improwizacji jazzowej i przedstawione w porównaniu do fragmentów z muzyki klasycznej (Busoni, Ravel).

Rozprawa ta daje bardzo pozytywny obraz autora, jako świadomego swojej wiedzy i umiejętności artysty. Imponuje wiedzą muzykologiczną i posługuje się

profesjonalnymi metodami badawczymi (metodologia pracy zakłada analizę jako czynność intencjonalną mającą na celu poszerzenie wiedzy autora i znalezienie odpowiedzi na postawione w temacie tezy) i posiada doskonałe rozeznanie przedmiotu pracy. Uzasadnienie tezy zawartej w temacie możliwe było dzięki logicznemu rozplanowaniu i czytelności przeprowadzanych wywodów.

Praca została starannie opracowana pod względem redakcyjnym, a przykłady nutowe podane w załącznikach oraz sumaryczne tabele przyczyniają się do zrozumienia stawianych tez poprzez ich logiczne skompresowanie.

Struktura pracy, styl języka Doktoranta nie budzą zastrzeżeń.

Pracę w jej części opisowej przyjmuję.

Konkluzja

Niniejszym stwierdzam, że doktorant wykazał się szeroką znajomością problematyki poruszanej w pracy doktorskiej, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę doktorską Pana mgr Macieja Tubisa przyjmuję.

prof. Bogdan Kułakowski

